

אם מותר להדליק בערב שבת מבעוד יום מוזי"ק של זמירות שב"ק שידלוק בעת סעודת השבת לעורר הלבבות, וכן אם מותר להפעיל 'זום' - Zoom מערב שבת כדי לסעוד הסעודה בצוותא עם בני משפחה הנמצאים במקום אחר

במשך ימות החול, יגש למוזי"ק וישנה את הנגונים וכדו' ויחלל את השבת ח"ו, הרי שיש בזה חשש הגון דשמא יטה, ולכך אסור הדבר.

הפעלת 'זום' מערב שבת בכדי לסעוד סעודת שב"ק עם בני משפחה הנמצאים במקום מרוחק

וכן הוא הדבר לגבי שימוש ב'זום' - Zoom בשבת, וכגון באדם שיש לו ילדים הגרים במקום רחוק ורוצים הרגשה של משפחה וצוותא בשב"ק או ביו"ט, והמה חושבים בנפשם לסעוד את סעודת שב"ק בצוותא חדא ע"י 'זום', וכמובן שכבר מפעילים זאת מערב שבת ומכוונים אותו כראוי, וכך בעת הסעודה יוכלו כולם לסעוד את הסעודה בצוותא ובאחדות (וכן לאחרונה שהיה לדאבון לב המציאות של הקארנ"ע ויירו"ס ה"י, ורבים חששו לבוא לבית הוריהם פן ידביקום בוירוס"ס, ורצו לסעוד את הסעודה בנפרד כל אחד בביתו, אך בכדי שלא יהיו בודדים ובפרט בליל הסדר רצו לסעוד את הסעודה על ידי 'זום'), ורבים הם השואלים אם מותר לעשות כן או לא.

אסור משום שמא יטה ה'זום' לכוונו ולהקריבו וכדומה

והתשובה היא שגם כאן אסור הדבר משום החשש של 'שמא יטה', כי דרכו של 'זום' שתמיד בכל זמן פעולתו מזיזים אותו ממקומו וכן מכוונים אותו בייתר בהירות שיקלוט יותר טוב את המראה הנצרך, או שמקרבים ומרחקים אותו וכדומה, וכיון שכן יש לחוש שגם בשבת ישכח ויעשה כדברים הללו וכחששא דחז"ל דשמא יטה, ולכך אסור לעשות כן ולהשתמש בו בשבת.

הדליקו זאת בשבת ממש, ולכך אין כל כך החשש של מראית העין.

חשש שמא יטה

אמנם יש בזה חשש אחר של 'שמא יטה', דהנה חז"ל גזרו (שבת יב:) שאסור לקרוא לאור הנר בשבת דחישנין שמא יטה את הנר לצורכו בשבת, (והיינו בנר שהודלק על ידי פתילה עם שמן, נחשוש שמא הלהבה שבנר לא תבער יפה באשר שנתרחקה השמן מהפתילה, ואז יטה האדם את הנר בכדי שיתקרב השמן לפתילה ותבער הנר יפה).

ומגזירה זו חזינן, שכן הוא הדבר בכל כלי שהדרך הוא שבעת שמשתמשים בו נוהגים בני אדם שמזיזים ומכופפים אותו ועושים פעולת איסור בכדי שיפעל יותר טוב, אזי אסור להשתמש בו בשבת, כי אנו חוששים שמא יטה ומבלי שישים לב יעשה עמה דבר איסור כדרך שימוש בחול ויחלל עי"ז את השבת, וכמו בנר שדרכו להטותו כדי שיאיר אור הנר יותר, אסרו חז"ל לקרוא לאורו בשבת דשמא יטה בשבת. (ואגב העניין נאמר, דאכן עתה בזמן הזה שיש לנו לייט"ס בכל בית, אנו לא חוששים כל כך בנרות החשש דשמא יטה, כי בעת שיש ליי"ט. הרי זהו עיקר תשמישו של האדם ומהאור הליי"ט נהנה האדם ואינו נהנה מהנר, והרי לא שייך בליי"ט החשש שמא יטה, ולכך לא נחוש ונאמר שיטה הנר לצורכו).

שמא יטה המוזי"ק

והנה במוזי"ק כן הוא הדבר, שדרכם של בני אדם שאפילו באופן שפועל המוזי"ק בכל העת ברציפות, מכל מקום נוהגים לשנות מהניגונים מידי פעם, וכן להגביה את הקול או להנמיכו וכדומה, ולכך כשיפעל המוזי"ק בשבת גם נחשוש שמא משום שיגרתו ורגילותו

הפעלת מוזי"ק מערב שבת שיפעל בעת סעודת השבת לעורר ההרגשים

האם מותר לו לאדם להדליק בערב שבת מבעוד יום מוזי"ק של ניגוני רגש והתעוררות לזמירות שב"ק, וזה ידלוק רצוף עד עת הסעודה של שבת קודש, ורוצה לעשות זאת כדי לעורר את הרגשותיו שלו ושל בניו לנועם זיו קדושת השבת, (או שעושה זאת מערב שבת על ידי שעון שבת - שבת זייגער, שיתחיל לפעול בליל שבת קודש בזמן המשוער שיטול ידיו להסעודה בליל שבת קודש), ולכאורה אם עושה הכל מערב השבת, מה איסור יש בזה.

שני טעמים לאסור הדבר - חדא משום מראית עין

ואמינא שאסור לעשות כן וכדלהלן. כי הנה בפשטות יש שני טעמים לאסור הדבר, חדא, משום 'מראית עין', שאנו חוששין שמא העוברים והשבים ברחוב העיר ליד הבית, כשישמעו את המוזי"ק פועל בביתו של האיש, יחששו פן ואולי הדליקם בשבת וחיללו את השבת, ואסור לו לאדם לגרום שיחשבו עליו שמחלל את השבת, ולכך אסור לעשות כן.

אמנם בפשטות נוכל לומר, שחשש זה כמעט ולא שייך בזמנינו אנו ובפרט כאן באמריקא, כי יש אצל הרבה אנשים יראים ושלמים שפועל אצלם בביתם המוזי"ק מהבוקר ועד הערב, וזה פועל כך באופן רצוף תמיד כל היום, וגם שכ"כ נפוץ ההשתמשות עם שעון שבת לכל מיני צרכים ולכך העובר ושב כששומע את המוזיק הפועל בבית, יבין מיד שזה פועל כך תמיד או שנפעל ע"י שעון שבת ולא